

talelser, kan jeg ikke undlade at komme lidt ind paa selve Spørgsmaalet om Spiret. Det ærede Medlem glemmer stadig — som det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds gjorde ham opmærksom paa i sin korte Bemærkning —, at det ikke er den tidligere Kirke, der er Tale om, det er en anden Kirke. Det Ønske, der tidligere har været om at genrejse Spiret, gjaldt den gamle Kirke. Men nu maa det ærede Medlem ikke glemme det historiske Moment — han kan over- eller undervurdere det, som han lyster —, som ligger i, at Kirken er bleven opbygget paa en anden Maade, i en anden Tid og i en anden Aand. Jeg vil hævde, at netop deri ligger Styrken i Modstanden mod Spiret, at Kirken derved er bleven til et historisk, et nationalt Mindesmærke, og det er det, som gør, at Modstanden kommer frem, som den gør. Det er ikke det rent æstetiske, der er det væsentlige, men det, at Kirken er bleven et nationalt Mindesmærke, saaledes som den ligger, og saaledes som den er, og det Faktum kan det ikke nytte, at det ærede Medlem fra Kalundborg bliver ved at gaa udenom ved at fremdrage en hel Masse andre Ting. Det ligger ogsaa i alle de Udtalelser, han kom med, f. Eks. Lehmanns Udtalelse om, at de sprængte de gamle Mure og Hvælvinger. Ja, det gjorde de, den gamle Kirke er borte, den er forsvunden. Det var en ny Tid, som byggede, det var en ny Stil, Empiren. Den kan man lide eller ikke lide, som man har Lyst, men Kirken er nu et Faktum. Og det er jo det, som giver Byen dens Karakter, dens Liv og dens historiske Udvikling, at man til hver Tid bygger i sin Stil, og at man den Gang gjorde et Arbejde, der blev gjort fuldt færdigt, kan ikke bestrides.

Det ærede Medlem fra Kalundborg henviste til en Mængde Udtalelser af mange udmærkede Mænd, som have en anden Mening end min, og som jeg respekterer i højeste Grad. Men man maa ogsaa se paa Udtalelserne fra de mange, som staa paa den anden Side. Der er f. Eks. Professor Storch, Arkitekt Clemmensen og flere udmærkede og forstandige Arkitekter, som ogsaa veje noget. Der findes bl. a. i den vistnok af Professor Storch forfattede Adresse en Udtalelse, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal læse et Par Linier op af: „Frue Kirke er et helstøbt Værk af den Tids Bygningskunst, hvortil den hører. Den bør ikke uden Spor af Nødvendighed forstyrres, men gaa urørt over til Efterslægten.“ Det er det, den gør nu. Den skal fortælle om sit Liv

og den Tids Liv, og det skal den gaa over til Efterslægten med; det er ikke, saaledes som det ærede Medlem fra Kalundborg fremhævede, for den kommende Slægt, der skal bygges noget nu. Nej, den kommende Slægt skal ogsaa se, hvad der den Gang blev lavet, og det kan man ikke saadan uden videre behandle som en Damekjole, der faar en ny Knipling paa, fordi det bliver moderne. Tværtimod, Kirken skal have Lov til at blive staaende og fortælle os Historie. Der ser det ærede Medlem ganske fejl, og den samme Fejl findes i den Udtalelse, han citerede af de udmærkede Mænd Thorvald Jørgensen og Ulrik Plesner. Der staar i denne Udtalelse for det første, at langt den største Del af Hovedstadens Befolkning bifalder Spiret. Det er meget tvivlsomt; det har ingen Ret til at sige, det ved man ikke. Og saa staar der netop disse faa Ord, som jeg skal citere: „Vi bede om, at man vil se paa Spiret ikke alene med Nutidens Øjne, der har vænnet sig til at holde af Taarnet, som det nu er, men at man vil tænke paa Slægterne, som følge efter.“ Ja, vi skulle tænke paa Slægterne, som følge efter, men ikke ved at skaffe det bort, som Fortiden har lavet, ikke ved pludselig at bryde ind med en fremmed og haard Haand og gøre noget fuldkommen unødvendigt. Det forekommer mig, at man ud fra de samme Ræsonnementer, som det ærede Medlem fra Kalundborg fremfører, kommer just til det stik modsatte.

Efter de Anskuelser, jeg her har fremført, er det altsaa mit Standpunkt, at jeg vil ikke støtte den Udtalelse overfor Ministeren, der skal paavirke ham til at stille sig særlig velvillig overfor Spiret; thi am Ende finder Ministeren maaske en Udvej, selv om det maaske er juridisk vanskeligt, til at træffe Afgørelsen; og derfor ønsker jeg at støtte det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds ved at stemme for hans Paastand paa Overgang til Dagsordenen.

J. Sørensen: Jeg skal af Hensyn til den fremrykkede Tid indskrænke mig til nogle ganske faa Bemærkninger. Der har været ført en stærk Argumentation baade for og imod dette Spir, og til Argumenterne imod det hører et Kort, som har været sendt os for nogen Tid siden af en Mand, som hedder Frederik Rasmussen. Han skriver, at det vil være en Vandalisme at sætte et Barokspir paa Kirken, som er opført i græsk Renæssance. Som bekendt er Kirken opført i romersk Stil, og Spiret,